

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Obdolženci V Kazenskem Postopku](#) > 2 - Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja (pred predložitvijo zadeve sodišču)

2 - Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja (pred predložitvijo zadeve sodišču)

Kakšen je namen preiskave kaznivega dejanja?

Med preiskavo se zberejo dokazi, s katerimi se potrdi ali ovrže domneva, da je oseba storila kaznivo dejanje. Razlog za preiskavo je lahko ovadba storjenega kaznivega dejanja pri preiskovalnih organih, ali pa so lahko razlog informacije teh organov, ki kažejo, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Preiskava se lahko začne tudi, če policija zaloti osebo pri storitvi kaznivega dejanja.

Po navadi vse faze preiskave izvede policija. Nekatere zadeve prevzamejo preiskovalni sodniki ali tožilci, vendar sme preiskavo voditi in nadzorovati samo tožilec.

Katere so faze predkazenskega postopka?

Preiskava (vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem)

Preiskovalni organi poskušajo zbrati dokaze, s katerimi bi potrdili ali ovrgli domnevo, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Če zberejo dovolj dokazov v podporo domnevi, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, mora preiskovalec to osebo o tem pisno uradno obvestiti. Ob vročitvi mora oseba podpisati vročilnico. Takoj zatem je obdolženec zaslišan.

Prijetje

Če policija najde dokaze, da je oseba storila kaznivo dejanje, lahko to osebo prime in pridrži, vendar za največ 24 ur. O podaljšanju pripora največ za 72 ur lahko odloči samo tožilec. V nasprotnem primeru je treba pridržano osebo izpustiti. Namen policijskega pridržanja je ugotoviti, ali bi bilo treba osebo obtožiti. S pridržanjem po sklepu tožilca se zagotovi, da bo obdolženec prvič nastopil pred sodiščem.

Prva obravnava pred sodiščem

Tožilec načeloma določi, kakšen [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) je treba naložiti obdolžencu. Če pa odloči, da mora biti [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) pripor ali hišni pripor, tako zahtevo vloži pri sodišču in zagotovi, da bo obdolženec nastopil pred sodiščem.

Pripor ali izpustitev

Če je obdolženec priveden pred sodišče, lahko samo sodišče odloči, ali bo [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) pripor ali hišni pripor ali pa je treba pripornika izpustiti.

Priprava zadeve na strani tožilstva

Po končani preiskavi preiskovalec zbrane dokaze pošlje tožilcu. Ta preuči dokaze in odloči, ali je bila domneva, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, dokazana onkraj razumnega dvoma. Šele nato lahko tožilec vloži obtožnico pri sodišču. V nasprotnem primeru odstopi od pregona.

Priprava zadeve na strani obrambe

Ko sta obtoženec in zagovornik seznanjena z obtožnico, lahko predložita dokaze v korist obtoženca. Po koncu preiskave mora preiskovalec obtožencu in zagovorniku na zahtevo dati na razpolago vse zbrane dokaze in dovolj časa za njihovo preučitev.

Moje pravice med preiskavo

Upoštevati je treba, da so „prijetje“, „prva obravnava pred sodiščem“ in „pripor“ mogoče faze, vendar niso nujne. Za dostop do dodatnih informacij o vaših pravicah v posamezni fazi kliknite spodnje povezave.

- [Preiskava \(vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem\) \(1\)](#)
- [Prijetje \(vključno z evropskim nalogom za prijetje\) \(2\)](#)
- [Prva obravnava pred sodiščem \(3\)](#)
- [Pripor ali izpustitev \(4\)](#)
- [Priprava zadeve na strani tožilstva \(5\)](#)
- [Priprava zadeve na strani obrambe \(6\)](#)
- [Ukrepi za preprečitev izoginitve pregonu \(7\)](#)
- [Prepoved odhoda iz Bolgarije \(8\)](#)

Preiskava (vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem) (1)

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Če bo zoper vas zbranih dovolj dokazov, vas bo poklical preiskovalec in vas tudi pisno uradno obvestil o kaznivem dejanju, katerega vas obtožuje. Takoj zatem vas mora policist poučiti o vaših pravicah med preiskavo. Podpisali boste izjavo, da ste bili seznanjeni z njimi.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika postopka?

Da. Če vam ni bil zagotovljen tolmač, lahko zavrnete podpis uradnega obvestila o obtožnici. Tolmač vam bo pomagal med celotno preiskavo. Njegovih storitev vam ni treba plačati.

V kateri fazi bom lahko govoril z odvetnikom?

[tukaj](#)

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

Takoj ko boste seznanjeni z obtožnico, vas bo preiskovalec zaslišal. V zvezi z obtožnico lahko odgovarjate ali molčite. Pojasnila lahko daste tudi pozneje med preiskavo.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo moji zadevi?

Če boste priznali, vam bo morda naložena nižja kazen. Če boste molčali, si ne morete poslabšati položaja. Sodišče vas ne more obsoditi samo na podlagi priznanja.

Sem državljan druge države. Ali moram biti navzoč med preiskavo?

Kot obdolženec morate biti na razpolago preiskovalnim organom. V ta namen se vam lahko naloži [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#). Če vas ni v državi, se lahko preiskava izvede, če:

- kraj vašega stalnega prebivališča ni znan;
- vas ni mogoče sodno pozvati iz drugih razlogov;
- se po sodnem pozivu niste zglasili pri sodišču ali za to niste navedli utemeljenih razlogov.

[tukaj](#)

Po videopovezavi boste lahko zaslišani, če vas ne bo v državi in to ne bi oviralo preiskave. Med takim zaslišanjem boste imeli enake pravice, kot so bile že opisane v tem informativnem listu.

Sem lahko poslan nazaj v domovino?

Da, vendar pod pogoji, določenimi v [zakoniku o kazenskem postopku](#). Potrebovali boste nasvet odvetnika.

Bom ostal v priporu ali bom izpuščen?

Lahko ostanete v priporu. Podrobnejše informacije najdete v razdelkih [Prva obravnava pred sodiščem \(3\)](#) in [Pripor ali izpustitev \(4\)](#).

Ali lahko v fazi preiskave zapustim državo?

Če ne boste v priporu, boste lahko zapustili državo, vendar boste morali o tem obvestiti preiskovalni organ. Če bo po njegovem mnenju obstajala nevarnost, da se boste izognili preiskavi, se vam lahko [prepove odhod iz države](#).

Ali bom moral dati prstne odtise, vzorce DNK (npr. lase, slino) ali druge telesne tekočine?

Taki vzorci se bodo od vas lahko zahtevali, če jih ne bo mogoče pridobiti drugače. Morali jih boste zagotoviti. Če jih ne boste hoteli dati, vam bodo prisilno odvzeti. Če bo za odvzem vzorca potreben poseg v vaše telo, ga bo opravil zdravnik. Pravico imate, da vas preiskovalec obvesti o postopku.

Ali se lahko opravi telesna preiskava?

Preiskovalec lahko odredi telesno preiskavo, da zbere dokaze ali zaseže predmete, ki bi lahko preprečili preiskavo ali vam pomagali pobegniti. Preiskava mora biti dovoljena s sodnim nalogom ali pa je treba zahtevati naknadno dovoljenje sodišča. Pravico imate do vpogleda v preiskovalni protokol in sodno odločbo.

Ali se lahko opravi preiskava mojega stanovanja, poslovnih prostorov, avtomobila in podobnega?

Odgovor je enak prejšnjemu.

Ali lahko pred glavno obravnavo priznam krivdo za vse ali nekatere obtožbe?

Krivdo lahko priznate med prvim zaslišanjem, potem ko se seznanite z obtožbami. Glede priznanja krivde in vaših pravic v zvezi s tem preverite informacije, ki so bile že navedene v tem informativnem listu.

Ali se lahko obtožnica pred glavno obravnavo spremeni?

Če so zbrani novi dokazi, se lahko obtožnica spremeni. O morebitnih novih obtožbah morate biti takoj obveščeni in zaslišani v zvezi s tem.

Ali sem lahko obtožen za kaznivo dejanje, za katero sem že obtožen v drugi državi članici?

Da, če ni drugače določeno na podlagi veljavnega mednarodnega sporazuma, katerega podpisnica je Bolgarija.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Da, ne glede to, ali se s tem strinjate ali ne.

Prijetje (vključno z evropskim nalogom za prijetje) (2)

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Prijetje (policijsko pridržanje) odredi policist. Pripti ste lahko največ 24 ur. Razlogi za pripor so navedeni v nalogu za prijetje. Pravico imate do seznanitve z razlogi, vpogleda v nalog in njegovega podpisa. Policijski organi vas morajo izpustiti takoj, ko ni več razlogov za pripor.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika?

Če ne znate jezika, imate pravico, da ste takoj seznanjeni z razlogi za vaše prijetje. Tolmač bo zagotovljen brezplačno.

V kateri fazi bom lahko govoril z odvetnikom?

[tukaj](#)

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

Morda bodo od vas zahtevane informacije, povezane s priporom. Informacije lahko daste, ni pa nujno.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo moji zadevi?

V tej fazi se nobena informacija, ki jo daste, ne upošteva kot dokaz, zato je ni mogoče uporabiti proti vam. Kot dokaz se lahko uporabijo samo informacije, ki jih daste med zaslišanjem, potem ko se seznanite z obtožnico Več podrobnosti najdete v razdelku [Preiskava \(vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem\) \(1\)](#).

Se lahko obrnem na družinskega člana ali prijatelja?

Lahko. Policist mora osebo, ki ste jo predlagali, takoj obvestiti o vašem prijetju.

Ali lahko obiščem zdravnika, če ga potrebujem?

Upravičeni ste do zdravniške pomoči, če jo potrebujete. Zdravnika vam bo priskrbelo policija.

Ali se lahko obrnem na svoje veleposlaništvo, če sem iz druge države?

Obrnete se lahko na konzularno predstavništvo svoje države. Oseba, ki vas pripre, vas mora takoj poučiti o tej pravici.

Ali se lahko opravi telesna preiskava?

Če boste prijeti, bo opravljena telesna preiskava. Sodišče mora pozneje dovoliti, da se osebni predmeti, najdeni pri vas, uporabijo kot dokazi. Pravico imate do vpogleda v preiskovalni protokol.

Ali se lahko pritožim?

Zakonitost policijskega pridržanja lahko izpodbijate s pritožbo na sodišče. Sodišče bo o vaši pritožbi odločilo takoj.

Kaj se zgodi, če sem prijet na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Če država članica zoper vas izda [evropski nalog za prijetje](#), ste lahko pridržani v drugi državi članici, po zaslišanju pred sodnikom pa izročeni odreditveni državi članici. Na zaslišanju imate pravico do odvetnika in tolmača, če ga potrebujete.

Prva obravnava pred sodiščem (3)

Zakaj je potrebna prva obravnava pred sodiščem?

Ko se kot „obdolženec“ seznanite z obtožnico zoper vas, lahko tožilec zahteva, naj se [kot ukrep za preprečitev izognitve pregonu](#) za vas odredi pridržanje ali hišni pripor. Oba ukrepa naloži sodišče na predlog tožilca. Ker takega ukrepa ni mogoče izvesti v vaši odsotnosti, vas je treba privedi pred sodišče, in to bo odločilo o ukrepu.

Kdo ima kakšno vlogo?

Tožilec mora zagotoviti, da se pojavite pred sodiščem. Ko vas pridrži policija, lahko tožilec vaš pripor podaljša, vendar največ za 72 ur. Edini namen tega pripora je zagotoviti, da se boste v teh 72 urah pojavili pred sodiščem. Sodišče vas bo zaslišalo, preučilo zbrane dokaze in v skladu z zakonom odločilo o vašem pridržanju ali izpustitvi.

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Pravico imate, da vam tožilec pove, zakaj ste pridržani in kdaj boste privedeni pred sodišče.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika?

Če ne znate jezika, lahko na zaslišanju pred sodiščem brezplačno dobite tolmača.

V kateri fazi bom lahko govoril z odvetnikom?

[tukaj](#)

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

Sodišče vas bo prosilo, da potrdite svoje osebne podatke. Pravico imate, da vas sodišče zasliši v zvezi z odločitvijo za vaše pridržanje ali izpustitev. Odvetnik vam bo svetoval, kaj izjaviti.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo moji zadevi?

V tej fazi se nobena informacija, ki jo daste, ne upošteva kot dokaz, zato ničesar, kar izjavite, ni mogoče uporabiti proti vam.

Bom dobil informacije o dokazih zoper mene?

Oba z odvetnikom imata pravico do vpogleda v dokaze, na podlagi katerih je tožilec zahteval vaš pripor. Pred obravnavo na sodišču boste imeli dovolj časa za preučitev dokazov.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Ne glede na vaše želje bo sodišče zahtevalo vpogled v vašo kazensko evidenco.

Pripor ali izpustitev (4)

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Sodišče bo najprej preučilo zbrano gradivo in poslušalo tožilca, nato pa bosta na istem zasedanju sodišča oba z vašim odvetnikom seznanjena z odločitvijo sodišča.

Sodišče lahko na prvi obravnavi:

- določi [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) – da se vas zadrži v priporu ali hišnem priporu;
- odredi blažji [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) in vas izpusti;
- odredi vašo izpustitev, ne da bi naložilo [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#).

Sodišče na tej obravnavi ne bo odločalo o utemeljenosti obtožb zoper vas.

Se lahko obrnem na družinskega člana ali prijatelja?

Če bo sodišče odredilo vaš pripor, bo vaša družina takoj obveščena.

Ali lahko obiščem zdravnika, če ga potrebujem?

Če ste pridržani, ste upravičeni do zdravniške pomoči, ko jo potrebujete.

Ali se lahko obrnem na svoje veleposlaništvo, če sem iz druge države?

Če boste v priporu, bo sodišče odredilo, da je treba takoj obvestiti bolgarsko ministrstvo za zunanje zadeve, da se lahko obrne na konzularno predstavništvo vaše države.

Ali se lahko pritožim?

Zoper odločitev sodišča, da vas pridrži ali izpusti, se lahko pritožite v treh dneh po njenem sprejetju. Pritožbeno sodišče bo vašo pritožbo obravnavalo v sedmih dneh od izreka odločitve na prvi stopnji. Njegova odločitev bo dokončna.

Priprava zadeve na strani tožilstva (5)

Kakšen je namen te faze?

Ta faza sledi koncu preiskave (več informacij o preiskavi najdete [tukaj](#)). Tožilec med to fazo preuči dokaze in odloči, ali je bila domneva, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, dokazana brez vsakega dvoma. Šele nato se lahko

zadeva predloži sodišču in se začne kazenski postopek.

Kdo ima glavno vlogo?

Tožilec. V tej fazi odloči, ali bo zadeva predložena sodišču. Predkazenske postopke pa lahko tudi konča, če to omogoča zakon. V tem primeru se zadeva ne predloži sodišču. Če to omogoča zakon, lahko tudi začasno prekine predkazenske postopke, dokler veljajo razlogi za prekinitev, nato pa se postopki nadaljujejo. Če tožilec ugotovi kakršno koli nepravilnost pri preučitvi preiskovalnega gradiva s strani obtoženca, lahko zadevo vrne preiskovalcu, da nepravilnost odpravi, ali pa to stori sam.

Kako bom vedel, kaj se dogaja?

Če se obtožnica zoper vas vloži pri sodišču, vam bo sodišče poslalo kopijo obtožnice. Če bo tožilec končal ali prekinil postopke, vam bo poslal kopijo odločbe.

Ali se lahko pritožim?

Zoper odločitev tožilca o končanju postopkov se lahko na sodišče pritožite v sedmih dneh po prejemu kopije. Prvostopenjsko sodišče bo pritožbo preučilo v sedmih dneh po njeni vložitvi. Zoper odločitev sodišča se je mogoče pritožiti na pritožbeno sodišče, in to bo dokončno odločilo. Na sodišče se lahko pritožite tudi zoper odločitev tožilca, da prekine postopek. Odločitev sodišča bo nato dokončna.

Ali bom dobil nadaljnje informacije?

Če tožilec ugotovi kakršno koli nepravilnost pri vaši preučitvi preiskovalnega gradiva in zadevo vrne preiskovalcu, da bi ta kršitev odpravil, ali jo odpravi sam, imate pravico biti obveščeni o nadaljnjem dogajanju.

Priprava zadeve na strani obrambe (6)

Kakšen je namen te faze?

Med to fazo vi in vaš odvetnik po koncu preiskave preučita vse dokaze, zbrane med preiskavo, vključno z gradivom, ki je v prid vam. Tako boste vedeli, na katere dokaze se bo tožilec oprl pri vložitvi obtožnice zoper vas pri sodišču. To bo vam in vašemu odvetniku pomagalo pri pripravi obrambe za glavno obravnavo.

Kako bom vedel, kaj se dogaja?

Ko bo preiskava končana, bo preiskovalec na vašo zahtevo ali zahtevo vašega odvetnika vas in vašega odvetnika obvestil, kje, kdaj in ob kateri uri lahko preučita dokaze, preden bo zbrano gradivo poslal tožilcu. Z vašim odvetnikom imata pravico, da se vama za to zagotovi dovolj časa.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika?

Če ne znate jezika, bi morali dokaze preučiti ob navzočnosti tolmača. Prevoda vam ne bo treba plačati.

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

V tej fazi ne boste zaslišani, prav tako vam ne bo treba dati nobenih informacij o zadevi.

Katere informacije bom dobil?

Ogledali si boste lahko vse zbrane dokaze in prebrali izjave vseh prič. Vaš odvetnik vam bo pojasnil pomen zbranih dokazov.

Kakšne so moje pravice po seznanitvi z dokazi?

Ob pomoči odvetnika boste lahko zahtevali nove dokaze in izrazili pripombe ali pomisleke v zvezi z vsemi dejanji v okviru preiskave. Preiskovalec bo zapisal vaše zahteve, pripombe in pomisleke, tožilec pa bo odločil, ali so upravičeni ali ne.

Kaj se bo zgodilo, če bodo moje zahteve, pripombe in pomisleki upravičeni?

Tožilec bo preiskovalcu odredil nadaljnje ukrepe v zvezi s preiskavo. O morebitnih takih ukrepih in novih dokazih imate pravico biti obveščeni v skladu z doslej opisanim postopkom.

Ukrepi za preprečitev izognitve pregonu (7)

Če bo mogoče na podlagi dokazov razumno domnevati, da ste storili kaznivo dejanje, ki ste ga obtoženi, vam bodo morda naloženi prisilni ukrepi. Njihov namen je preprečiti, da bi se skrili, storili novo kaznivo dejanje ali ovirali izvršitev morebitne kazni.

Ukrepi za preprečitev izmikanja pregonu so:

- podpis – prevzamete obveznost, da brez dovoljenja pristojnega organa ne boste zapustili kraja svojega stalnega prebivališča;
- varščina – plačate določen znesek v gotovini ali vrednostnih papirjih. Če se boste skrili, se bo ta znesek zasegel, vam pa bo naložen strožji ukrep;
- hišni pripor – prepovedano vam je oditi od doma brez dovoljenja;
- pripor – ste v prisilni osamitvi.

Oseba je v priporu v prostorih policije ali v zaporu.

Na podlagi podpisa imate pravico biti seznanjeni z ukrepom, ki vam je bil naložen za preprečitev izognitve pregonu. Podpis in varščino naloži tožilec. Hišni pripor in pripor določi sodišče na zahtevo tožilca. Ukrep je odvisen od resnosti obtožnice, dokazov in vašega stanja. Na podlagi teh dejavnikov se lahko odloči, da se vam ne naloži noben tak preventivni ukrep.

V vaši odsotnosti ni mogoče sprejeti nobenega ukrepa za preprečitev izognitve pregonu. Sodišče mora obravnavati vsako vašo prošnjo za spremembo pripora in hišnega pripora v blažja ukrepa.

Policijsko prijetje in pripor, ki ju tožilec odredi za največ 72 ur, sta pripravljalna ukrepa in po zakonu nista ukrepa za preprečitev izognitve pregonu.

Prepoved odhoda iz Bolgarije (8)

Če ste obtoženi kaznivega dejanja, ki se kaznuje z več kot petletno zaporno kaznijo, vam tožilec lahko prepove odhod iz Bolgarije brez njegovega dovoljenja. O prepovedi bodo takoj obveščene mejne kontrolne točke. Namen ukrepa je, da se vam prepreči izognitev preiskavi.

Vi ali vaš odvetnik lahko zahtevate, naj vam tožilec enkrat dovoli začasen odhod iz države. Tožilec bo odgovoril v treh dneh po prejemu vaše zahteve. Če jo zavrne, se imate pravico pritožiti pri sodišču. Sodišče bo vašo zahtevo takoj obravnavalo brez zaslišanja. Sodišče lahko potrdi tožilčevo zavrnitev ali pa vam dovoli začasen odhod iz države. Njegova odločitev bo dokončna.

Prav tako lahko vi ali vaš odvetnik sodišče zaprosita, naj v celoti prekliče prepoved odhoda iz Bolgarije. Sodišče bo prošnji ugodilo, če bo odločilo, da ni nevarnosti, da bi se v tujini skrili.

V navedenih sodnih postopkih se razlogi za obtožbe zoper vas ne bodo upoštevali.

Sorodne povezave

[Zakonik o kazenskem postopku](#)

[Zakon o ministrstvu za notranje zadeve](#)

[Zakon o izročitvi in evropskem nalogu za prijetje](#)

[Predpisi za izvajanje zakona o ministrstvu za notranje zadeve](#)

■ Zadnja posodobitev: 21/02/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.